

HUBUNGAN GAYA KEPIMPINAN GURU BESAR
DENGAN STRES GURU SEKOLAH
RENDAH DI DAERAH RANAU
SABAH

MOHD SALLEHUDIN BIN RASMIN

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

SEKOLAH PENDIDIKAN DAN PEMBANGUNAN SOSIAL
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
2013

**HUBUNGAN GAYA KEPIMPINAN GURU BESAR
DENGAN STRES GURU SEKOLAH
RENDAH DI DAERAH RANAU
SABAH**

MOHD SALLEHUDIN BIN RASMIN

**PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH**

**DISERTASI INI DIKEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI
SYARAT MEMPEROLEHI IJAZAH SARJANA
PENDIDIKAN**

**SEKOLAH PENDIDIKAN DAN PEMBANGUNAN SOSIAL
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
2013**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS

JUDUL : **HUBUNGAN GAYA KEPIMPINAN GURU BESAR DENGAN STRES GURU SEKOLAH RENDAH DI DAERAH RANAU, SABAH.**

IJAZAH : **IJAZAH SARJANA PENDIDIKAN (PENGURUSAN PENDIDIKAN)**

SAYA : **MOHD SALLEHUDIN BIN RASMIN** SESI PENGAJIAN: **2011/2013**

Mengaku membenarkan tesis (LPSM/Sarjana/Doktor Falsafah) ini disimpan di Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut :-

1. Tesis adalah hak milik Universiti Malaysia Sabah.
2. Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dibenarkan membuat salinan untuk tujuan Pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. Sila tandakan (/)

☐

SULIT

(Membuat maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

☐

TERHAD

(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana Penyelidikan dijalankan)

☐

TIDAK TERHAD

Disahkan Oleh

(MOHD SALLEHUDIN B. RASMIN)

Alamat Tetap : Kg.Purakagis,
Jln Kibbas, Peti Surat 835,
89308, Ranau, Sabah.

(DR. KHALID JOHARI)

Tarikh : 15 JULAI 2013

Tarikh : _____

CATATAN:- *Potong yang tidak berkenaan.

**Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/ organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai SULIT dan TERHAD.

@ Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah dan Sarjana secara penyelidikan atau disertasi bagi pengajian secara kerja kursus dan laporan Projek Sarjana Muda (LPSM)

PENGAKUAN

Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

15 Julai 2013

.....
(Mohd Sallehudin Bin Rasmin)

PT20117167C

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENGESAHAN PENYELIA

**TAJUK : HUBUNGAN GAYA KEPIMPINAN GURU
BESAR DENGAN STRES GURU SEKOLAH
RENDAH DI DAERAH RANAU, SABAH.**

IAZAH : SARJANA PENGURUSAN PENDIDIKAN

TARIKH VIVA : 03 FEBRUARI 2013

DISAHKAN OLEH

1. **DR. KHALID JOHARI**
(Nama Penyelia) (Tandatangan)
2. **DR. MOHD ZAKI ISHAK**
(Nama Penyelia Bersama) (Tandatangan)

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENGHARGAAN

Segala puji bagi Allah, tuhan sekalian alam kerana dengan rahmat dan limpah kurnia dariNya, maka dapatlah juga saya menyiapkan kajian ini pada akhirnya walaupun terlalu banyak cabaran dan rintangan yang mendatang.

Jutaan penghargaan dan terima kasih ingin juga saya kalungkan kepada mereka yang telah banyak membimbing saya terutamanya kepada Dr. Khalid Johari selaku penyelia saya yang telah banyak memberikan tunjuk ajar dan sumbangan idea yang bernas sepanjang saya menyiapkan kajian ini dan tidak lupa juga kepada rakan-rakan yang banyak membantu sepanjang kajian ini berlangsung.

Ucapan terima kasih yang tidak terhingga juga saya tujukan kepada insan-insan yang saya sayangi iaitu ayah, bonda, isteri tercinta dan adik-beradik yang telah banyak menyokong dan memberi dorongan motivasi kepada saya sehingga kajian ini dapat disiapkan tepat pada waktunya.

Setinggi-tinggi ucapan terima kasih juga kepada Kementerian Pelajaran Malaysia, Jabatan Pelajaran Negeri Sabah, Pejabat Pelajaran Daerah Ranau dan tidak lupa juga kepada guru-guru besar dan para guru di semua sekolah yang terlibat kerana sudi memberikan kerjasama dan bantuan kepada saya sepanjang kajian ini dijalankan tanpa sebarang masalah yang wujud.

Saya berdoa kepada Illahi semoga segala kebaikan dan pertolongan daripada semua pihak yang terlibat akan mendapat amal jariah dan mendapat kebaikan di dunia dan akhirat kelak. Amin ya rabbal alamin. Sekian, salam hormat.

Mohd Sallehudin Bin Rasmin
Universiti Malaysia Sabah

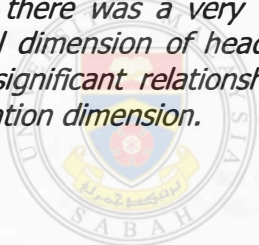
ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk menilai gaya kepimpinan guru besar dan hubungannya dengan stres guru di Daerah Ranau, Sabah. Kajian ini juga bertujuan untuk mengenal pasti sama ada terdapat hubungan yang signifikan di antara gaya kepimpinan guru besar berdasarkan pandangan guru dengan stres guru. Kajian ini menggunakan kaedah tinjauan dan data diperolehi daripada kaedah soal selidik yang menggunakan skala likert lima mata. Alat ukur "*Leader Behavior Description Questionnaire*" (LBDQ) digunakan untuk mengukur gaya kepimpinan guru besar dimensi berstruktur dan dimensi timbang rasa. Alat ukur Stres Guru digunakan untuk mengukur aras stres guru berdasarkan gaya kepimpinan guru besar dua dimensi tersebut. Sampel kajian terdiri daripada 314 orang guru dari sebelas buah sekolah rendah yang mempunyai dua sesi persekolahan di daerah Ranau. Sampel kajian dipilih secara tak rawak kuota. Data diproses melibatkan statistik deskriptif iaitu pengukuran frekuensi, skor min, sisihan piawai dan peratusan. Data juga diproses menggunakan statistik inferensi iaitu Pekali Korelasi Pearson, ANOVA dan Ujian-t. Hasil kajian mendapati gaya kepimpinan guru besar pada pandangan guru adalah tinggi pada kedua-dua dimensi iaitu pada dimensi berstruktur dan dimensi timbang rasa. Hasil kajian juga mendapati terdapat hubungan yang signifikan antara gaya kepimpinan guru besar dimensi berstruktur dengan aras stres guru pada tahap yang sangat lemah dan hubungannya adalah secara negative dan tidak terdapat hubungan yang signifikan gaya kepimpinan guru besar dimensi timbang rasa dengan aras stres guru pada gaya bertimbang rasa.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

ABSTRACT

The purpose of research was to investigate the style of leadership Ranau district and to find if there is any significant relations between the style of leadership of the headmaster from the teachers point of view and stress among teachers. This research was carried out by measuring the data gathered from the five point liker scale. The 'Leader Behavior Description Questionnaire' (LBDQ) measuring instrument was used to measure the dimension of headmaster's leadership style, initiating structure and consideration. The teacher's stress measuring instrument was used to measure the level of teachers' stress based on headmaster's leadership style form the dimensions mentioned above. A number of 314 teachers from eleven secondary schools from Ranau were chosen for this research. They were chosen using randomly quota sampling. The data collected were analyzed based on descriptive and inferential statistic (frequencies, mean, standard division, percentage, T-test, ANOVA and Pearson Correlation Coefficient). The outcome at the research showed that the teachers were at high opinion of the headmaster, from both of the dimensions. Based on the research there was a very weak negative significant relationship between structural dimension of headmaster leadership and teacher's stress. There was no significant relationship between headmaster's leadership style and consideration dimension.

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

SENARAI KANDUNGAN

Halaman

TAJUK	
PENGAKUAN CALON	i
PENGESAHAN	ii
PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK	iv
<i>ABSTRACT</i>	v
SENARAI KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	x
SENARAI RAJAH	xii
SENARAI SINGKATAN	xiii

BAB 1: PENGENALAN

1.1	Pendahuluan	1
1.2	Latar Belakang Masalah	3
1.3	Pernyataan Masalah	6
1.4	Objektif Kajian	6
1.5	Soalan Kajian	7
1.6	Hipotesis Kajian	7
1.7	Kepentingan Kajian	7
1.8	Batasan Kajian	8
1.9	Definisi Operasional	9
1.9.1	Gaya Kepimpinan	9
1.9.2	Stres Guru	9

SENARAI KANDUNGAN

Halaman

TAJUK

PENGAKUAN CALON

i

PENGESAHAN

ii

PENGHARGAAN

iii

ABSTRAK

iv

ABSTRACT

v

SENARAI KANDUNGAN

vi

SENARAI JADUAL

x

SENARAI RAJAH

xii

SENARAI SINGKATAN

xiii

BAB 1: PENGENALAN

1.1	Pendahuluan	1
1.2	Latar Belakang Masalah	3
1.3	Pernyataan Masalah	6
1.4	Objektif Kajian	6
1.5	Soalan Kajian	7
1.6	Hipotesis Kajian	7
1.7	Kepentingan Kajian	7
1.8	Batasan Kajian	8
1.9	Definisi Operasional	9
1.9.1	Gaya Kepimpinan	9
1.9.2	Stres Guru	9

1.10	Kerangka Teori Kajian	10
1.11	Rumusan	11

BAB 2: TINJAUAN LITERATUR

2.1	Pengenalan	12
2.2	Gaya Kepimpinan	12
2.2.1	Gaya Autokratik, Demokratik dan <i>Laissez-faire</i>	12
2.2.2	Gaya Kepimpinan Teori x dan Teori Y McGregor	15
2.2.3	Gaya Kepimpinan Dua Faktor	16
2.2.4	Kajian Universiti Michigan	19
2.3	Definisi Dan Konsep Stres	19
2.4	Petanda Dan Faktor-faktor Stres Guru	21
2.5	Kajian Lepas	23
2.6	Rumusan	25

BAB 3: METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	26
3.2	Reka Bentuk Kajian	26
3.3	Populasi Dan Sampel kajian	28
3.4	Instrumen Kajian	30

1.10	Kerangka Teori Kajian	10
1.11	Rumusan	11

BAB 2: TINJAUAN LITERATUR

2.1	Pengenalan	12
2.2	Gaya Kepimpinan	12
2.2.1	Gaya Autokratik, Demokratik dan <i>Laissez-faire</i>	12
2.2.2	Gaya Kepimpinan Teori x dan Teori Y McGregor	15
2.2.3	Gaya Kepimpinan Dua Faktor	16
2.2.4	Kajian Universiti Michigan	19
2.3	Definisi Dan Konsep Stres	19
2.4	Petanda Dan Faktor-faktor Stres Guru	21
2.5	Kajian Lepas	23
2.6	Rumusan	25

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BAB 3: METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	26
3.2	Reka Bentuk Kajian	26
3.3	Populasi Dan Sampel kajian	28
3.4	Instrumen Kajian	30

3.4.1	Bahagian A : Maklumat Demografi Guru	30
3.4.2	Bahagian B : Soal Selidik Gaya Kepimpinan Guru Besar (LBDQ)	31
3.4.3	Bahagian C : Soal Selidik Aras Stres Guru	33
3.5	Pengesahan Instrumen Penyelidikan	34
3.6	Kajian Rintis	35
3.7	Kaedah Pengumpulan Dan Analisis Data	36
3.7.1	Kaedah Deskriptif	36
3.8	Rumusan	37

BAB 4: ANALISIS DATA

4.1	Pengenalan	38
4.2	Latar Belakang Responden	38
4.2.1	Jantina	38
4.2.2	Peringkat umur	39
4.2.3	Pengalaman Mengajar	39
4.2.4	Status Perkahwinan	40
4.2.5	Responden Sebagai Guru Kelas	40
4.2.6	Responden Mengajar Kelas Peperiksaan	41
4.2.7	Sesi Persekolah Responden	41
4.3	Analisis Gaya Kepimpinan Guru Besar	41
4.3.1	Taburan Gaya Kepimpinan Guru Besar Berdasarkan Pandangan Guru (Dimensi Berstruktur)	42
4.3.2	Taburan Gaya Kepimpinan Guru Besar Berdasarkan Pandangan Guru (Dimensi Timbang Rasa)	45

3.4.1	Bahagian A : Maklumat Demografi Guru	30
3.4.2	Bahagian B : Soal Selidik Gaya Kepimpinan Guru Besar (LBDQ)	31
3.4.3	Bahagian C : Soal Selidik Aras Stres Guru	33
3.5	Pengesahan Instrumen Penyelidikan	34
3.6	Kajian Rintis	35
3.7	Kaedah Pengumpulan Dan Analisis Data	36
3.7.1	Kaedah Deskriptif	36
3.8	Rumusan	37

BAB 4: ANALISIS DATA

4.1	Pengenalan	38
4.2	Latar Belakang Responden	38
4.2.1	Jantina	38
4.2.2	Peringkat umur	39
4.2.3	Pengalaman Mengajar	39
4.2.4	Status Perkahwinan	40
4.2.5	Responden Sebagai Guru Kelas	40
4.2.6	Responden Mengajar Kelas Peperiksaan	41
4.2.7	Sesi Persekolah Responden	41
4.3	Analisis Gaya Kepimpinan Guru Besar	41
4.3.1	Taburan Gaya Kepimpinan Guru Besar Berdasarkan Pandangan Guru (Dimensi Berstruktur)	42
4.3.2	Taburan Gaya Kepimpinan Guru Besar Berdasarkan Pandangan Guru (Dimensi Timbang Rasa)	45

4.4	Mengenal Pasti Aras Stres Guru	48
4.4.1	Taburan Stres Guru Pada Gaya Berstruktur Guru Besar	48
4.4.2	Taburan Stres Guru Pada Gaya Timbang Rasa Guru Besar	53
4.5	Pengujian Hipotesis	58
4.5.1	Hipotesis Pertama, Ho 1.1	58
4.5.2	Hipotesis Kedua, Ho 1.2	59
4.6	Rumusan	59

BAB 5: PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN

5.1	Pengenalan	60
5.2	Ringkasan Kajian	60
5.3	Keputusan Dan Kesan Kajian	61
5.4	Menjawab Objektif Dan Hipotesis Kajian	63
5.5	Cadangan Tindakan Berdasarkan Keputusan Kajian	68
5.6	Kesimpulan	69

RUJUKAN	70
LAMPIRAN A	75
LAMPIRAN B	82
LAMPIRAN C	83
LAMPIRAN D	84

SENARAI JADUAL

	Halaman
Jadual 3.1 Jadual Spesifikasi Instrumen	30
Jadual 3.2 Skala Jawapan Soal Selidik Bahagian B	31
Jadual 3.3 Cara Pemarkahan Gaya Kepimpinan Guru Besar	31
Jadual 3.4 Jumlah Skor Untuk Penentuan Aras Gaya Kepimpinan Guru Besar	32
Jadual 3.5 Cara Pemarkahan Aras Stres Guru	33
Jadual 3.6 Skala Jawapan Soal Selidik Aras Stres Guru	33
Jadual 3.7 Jumlah Skor Untuk Aras Stres Guru	34
Jadual 3.8 Nilai Alpha Cronbach Soal Selidik LBDQ Dan Aras Stres Guru	35
Jadual 3.9 Nilai Korelasi Dan Interpretasi Skala Pekali Korelasi	36
Jadual 4.1 Taburan Responden Mengikut Jantina	39
Jadual 4.2 Taburan Responden Mengikut Umur	39
Jadual 4.3 Taburan Pengalaman Mengajar Responden	40
Jadual 4.4 Taburan Status Perkahwinan Responden	40
Jadual 4.5 Taburan Adakah Responden Mengajar Kelas Peperiksaan	40
Jadual 4.6 Taburan Adakah Responden Mengajar Kelas Peperiksaan	41
Jadual 4.7 Taburan Sesi Persekolahan Responden	41
Jadual 4.8 Analisis Deskriptif Gaya Kepimpinan Guru Besar Berdasarkan Pandangan Guru (Gaya Berstruktur)	59
Jadual 4.9 Analisis Deskriptif Gaya Kepimpinan Guru Besar Berdasarkan Pandangan Guru (Gaya Timbang Rasa)	62

Jadual 4.10	Analisis Deskriptif Aras Stres Guru Pada Gaya Kepimpinan Guru Besar Dimensi Berstruktur	49
Jadual 4.11	Analisis Deskriptif Aras Stres Guru Pada Gaya Kepimpinan Guru Besar Dimensi Timbang Rasa	53
Jadual 4.12	Skala Aras Stres Guru	57
Jadual 4.13	Min Dan Aras Stres Guru Pada Gaya Kepimpinan Guru Besar	57
Jadual 4.14	Analisis Korelasi Antara Gaya Kepimpinan Guru Besar Dimensi Berstruktur Dengan Stres Guru (Pada Gaya Berstruktur Guru Besar)	58
Jadual 4.15	Analisis Korelasi Antara Gaya Kepimpinan Guru Besar Dimensi Berstruktur Dengan Stres Guru (Pada Gaya Timbang Rasa Guru Besar)	59

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

SENARAI RAJAH

	Halaman
Rajah 1.1	Kerangka Model 11
Rajah 2.1	Dua Demensi Gaya Kepimpinan Ohio State Yang Menghasilkan Sukuan Gaya Kepimpinan 18
Rajah 2.2	Beberapa Bentuk Tekanan Yang Dihadapi Manusia 21
Rajah 3.1	Proses Reka Bentuk Kajian 27

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

SENARAI SINGKATAN

ANOVA	Analisis Varians
LBDQ	<i>Leader Behavior Description Questionnaire</i>
Sig.	Signifikan
S.P.	Sisihan Piawai
SPSS	<i>Statistical Pacakage For the Social Sciences</i>
N	Bilangan Responden
P	Kebarangkalian
GB	Guru Besar

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Sekolah cemerlang merupakan sebuah institusi yang mencapai tahap terbaik, bermutu dan terunggul dalam semua bidang yang berkaitan akademik, sahsiah, pengurusan, perhubungan, dan yang lebih penting adalah kepimpinan. Kajian-kajian keberkesanan sekolah yang dijalankan menunjukkan kepimpinan memainkan peranan yang penting dalam menjayakan misi dan visi sekolah. Sekolah menjadi tidak cemerlang sekiranya penggerak ataupun pemimpinnya yang tidak berkemampuan menggerakkan budaya kecemerlangan. Penekanan dan gesaan masyarakat perlu bagi menambahbaikkan keupayaan, kemampuan dan tanggungjawab kepimpinan sekolah dalam menghasilkan kegemilangan sekolah. Kepemimpinan adalah faktor utama yang membawa kepada penambahbaikkan sekolah. Berdasarkan kajian yang dijalankan, terdapat tiga ciri utama yang lazimnya dapat dilihat pada kepimpinan profesional yang berjaya, iaitu tegas dan bertujuan, pendekatan bermusyawarah dan ahlinya yang profesional.

Kepimpinan yang tegas dan bermatlamat serta mempunyai sifat proaktif mampu memainkan peranan penting dalam menjana permuafakatan dan persamaan tujuan serta sentiasa berusaha mendapatkan sumber-sumber tambahan daripada komuniti bagi kepentingan sekolah. Beberapa kajian juga menunjukkan peranan utama guru besar adalah menggerakkan dan mengekalkan proses memajukan sekolah.

Sekolah adalah organisasi sosial yang diketuai dan dipimpin oleh seorang ketua iaitu guru besar. Kejayaan dan kegagalan sesuatu organisasi sekolah dipengaruhi oleh gaya pengurusan pemimpin sesuatu organisasi sekolah tersebut. Zaidatol Akmaliah (2001) menyatakan, salah satu masalah dalam pentadbiran sekolah ialah pemimpin sekolah kurang berjaya untuk mengambil kira faktor ketidakpuasan guru-guru.

Kajian juga mendapati pemimpin sekolah yang mempunyai hubungan baik dengan guru mampu mendapatkan kerjasama yang baik daripada guru untuk membantu mencapai matlamat. Pemimpin yang berjaya kebiasaannya akan dapat menyediakan satu iklim persekitaran kerja di mana mereka dapat membimbing pekerja menentukan dan mencapai matlamat individu, kumpulan dan akhirnya organisasi itu sendiri. Untuk menjadikan iklim ini realiti, seorang pemimpin perlu bekerja dengan orang bawahannya untuk membina matlamat dan menggalakkan etika kerja yang positif dalam persekitaran kerja. Sehubungan itu, tugas guru besar yang meliputi pelbagai bidang seharusnya beliau memiliki kemahiran, kecekapan dan daya kepimpinan yang tinggi untuk melaksanakannya. Kepimpinan yang cekap, berwibawa dan berkualiti adalah mustahak untuk menggerakkan sesuatu organisasi atau kumpulan untuk melaksanakan tugas bagi mencapai objektif dan matlamat (Wan Zahid, 1993).

Peranan guru besar sebagai pentadbir dianggap tidak sesuai lagi, tambahan pula dalam memenuhi berbagai-bagai tuntutan terutamanya pembangunan sumber manusia, perubahan kepimpinan guru besar perlu berlaku dalam usaha untuk mencapai hasrat tersebut (Hussein, 1993). Guru besar juga perlu memahami dan mengetahui kehendak orang bawahan terhadap gaya kepimpinan mereka dan pada masa yang sama orang bawahan pula boleh memahami sikap dan gelagat pemimpin mereka (Kamarudin, 1994).

1.2 Latar Belakang Masalah

Kebanyakan guru melaporkan stres dalam pekerjaan mereka dan mengalami "burnout" pada peringkat tertentu dalam pengalaman perkerjaan mereka (Cormaks, 2000). Tekanan atau 'stres' melibatkan penggunaan semua sistem yang ada dalam badan yang melampaui keupayaan. Individu berkenaan mendapati sukar menyesuaikan diri dengan keadaan dan memerlukan usaha yang lebih untuk mencapai keseimbangan dalam dirinya dan dengan alam sekitar. Tekanan melampau yang berlaku di kalangan guru adakalanya memakan diri sendiri.

Akhbar Sinar Harian, edisi 2012 memaparkan kisah tragis seorang guru sekolah rendah terkejut apabila mendapati anaknya yang berusia lima tahun tidak bernyawa selepas kanak-kanak itu ditinggalkan di dalam kereta selama beberapa jam. Gara-gara mengejar waktu untuk mengimbas kad perakam waktu di sekolah, dia telah lupa bahawa anaknya masih lagi berada di dalam kenderaan. Dalam laporan akhbar Utusan Malaysia bertarikh 28 Februari 1998, mencatatkan bahawa guru merupakan anggota perkhidmatan awam yang paling ramai menerima rawatan mental disebabkan masalah stres yang tinggi di tempat kerja. Kenyataan ini bertepatan dengan pepatah Melayu yang menyatakan bahawa 'guru ibarat lilin yang menerangi orang lain, tetapi membakar dirinya sendiri.

Selain itu, bekas Timbalan Menteri Pendidikan Aziz Samsudin melaporkan bahawa sehingga akhir tahun 2003 di seluruh negara terdapat 760 orang guru yang menghadapi gangguan psikologi dan emosi. Guru-guru berkenaan mengalami stres dari pelbagai faktor dan bilangan ini didapati telah meningkat beberapa tahun kemudian. Beliau juga mendedahkan bahawa terdapat 600 orang guru yang sedang mengalami "Tekanan Perasaan" atau masalah "Sakit Jiwa" yang serius.

Isunya disini ialah mengapakah guru-guru berkenaan bertindak sedemikian rupa?. Mungkinkah jawapannya ialah guru begitu stres kerana

1.2 Latar Belakang Masalah

Kebanyakan guru melaporkan stres dalam pekerjaan mereka dan mengalami "burnout" pada peringkat tertentu dalam pengalaman perkerjaan mereka (Cormaks, 2000). Tekanan atau 'stres' melibatkan penggunaan semua sistem yang ada dalam badan yang melampaui keupayaan. Individu berkenaan mendapati sukar menyesuaikan diri dengan keadaan dan memerlukan usaha yang lebih untuk mencapai keseimbangan dalam dirinya dan dengan alam sekitar. Tekanan melampau yang berlaku di kalangan guru adakalanya memakan diri sendiri.

Akhbar Sinar Harian, edisi 2012 memaparkan kisah tragis seorang guru sekolah rendah terkejut apabila mendapati anaknya yang berusia lima tahun tidak bernyawa selepas kanak-kanak itu ditinggalkan di dalam kereta selama beberapa jam. Gara-gara mengejar waktu untuk mengimbas kad perakam waktu di sekolah, dia telah lupa bahawa anaknya masih lagi berada di dalam kenderaan. Dalam laporan akhbar Utusan Malaysia bertarikh 28 Februari 1998, mencatatkan bahawa guru merupakan anggota perkhidmatan awam yang paling ramai menerima rawatan mental disebabkan masalah stres yang tinggi di tempat kerja. Kenyataan ini bertepatan dengan pepatah Melayu yang menyatakan bahawa 'guru ibarat lilin yang menerangi orang lain, tetapi membakar dirinya sendiri.

Selain itu, bekas Timbalan Menteri Pendidikan Aziz Samsudin melaporkan bahawa sehingga akhir tahun 2003 di seluruh negara terdapat 760 orang guru yang menghadapi gangguan psikologi dan emosi. Guru-guru berkenaan mengalami stres dari pelbagai faktor dan bilangan ini didapati telah meningkat beberapa tahun kemudian. Beliau juga mendedahkan bahawa terdapat 600 orang guru yang sedang mengalami "Tekanan Perasaan" atau masalah "Sakit Jiwa" yang serius.

Isunya disini ialah mengapakah guru-guru berkenaan bertindak sedemikian rupa?. Mungkinkah jawapannya ialah guru begitu stres kerana

terpaksa berhadapan dengan tindakan disiplin dari pihak sekolah sekiranya mereka tidak dapat mengurus masa mereka dengan baik ataupun pelbagai kerenah pelajar yang berulang dan berterusan telah menyebabkan mereka bertindak demikian. Atau adakah mungkin stres guru disebabkan oleh gaya kepemimpinan guru besar yang mengurus dan mentadbir sekolah?. Mungkinkah gaya kepemimpinan guru besar berkemungkinan menyumbang kepada stres kerja guru sama ada tinggi atau rendah. Daripada kajian-kajian lalu terdapat pelbagai gaya kepemimpinan guru besar yang menggunakan pendekatan dan teori yang pelbagai seperti teori gelagat, pendekatan sifat, teori kontigensi dan teori kontemporari.

Gaya kepemimpinan guru besar mengikut teori gelagat boleh dilihat berdasarkan kajian yang telah dijalankan oleh Ohio State, kajian Universiti Michingan dan grid pengurusan. Kajian Ohio State melihat gaya kepemimpinan guru besar dari dua dimensi iaitu dimensi berstruktur dan dimensi timbang rasa. Bagaimanapun kajian Universiti Michingan pula melihat gelagat kepemimpinan guru besar dari segi kepemimpinan berorientasikan manusia – pekerja dan kepemimpinan berorientasikan pengeluaran – tugas.

Gaya kepemimpinan guru besar boleh dibahagikan kepada bentuk pendekatan sifat, personaliti, kemahiran dan kebolehan, dan faktor sosial. Pendekatan sifat meliputi ciri-ciri fizikal seperti bentuk rupa, ketinggian, berat, dan keupayaan tenaga. Pendekatan personaliti boleh dilihat dari aspek dominan, keyakinan diri dan kreativiti. Pendekatan kemahiran dan kebolehan dilihat dari segi kepintaran, pengetahuan dan kecekapan teknikal. Manakala pendekatan faktor sosial adalah berkenaan dengan kemahiran intrapersonal, kebolehan bersosial, dan posisi sosio-ekonomi.